

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

11 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Diaconu Iurie, Catan Liliana, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui,

Costețchi Iuri xxxxxxxx, născut la xxxxxxxx,
domiciliat în r-nul xxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 28.05.2019 – 09.12.2019;

Instanța de apel: 23.01.2020 – 25.11.2020;

Instanța de recurs: 16.03.2021 – 11.10.2021.

ACONSTATAT:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 09 decembrie 2019, Costețchi Iuri, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen 3 (trei) ani.

În temeiul art. 90 Cod penal a fost suspendată executarea pedepsei cu închisoare pe un termen de probă de 2 (doi) ani, dacă în termenul de probă condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

S-a dispus încasarea de la Costețchi Iuri în beneficiul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 (trei sute douăzeci) lei.

2. Pentru a se pronunța în sensul enunțat, prima instanță a reținut că, Costețchi Iuri la 21.11.2018, aproximativ la ora 11:00, aflându-se în s. xxxxxxxx, fiind la volanul tractorului său personal, în urma unui conflict provocat de el, acționând din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, manifestând o obrăznicie deosebită, a mers cu tractorul spre Petviashvili Suraji, l-a lovit cu coșul tractorului la picioare, fapt în urma căruia, acesta a căzut în coș. În cele din urmă, continuându-și acțiunile sale huliganice, Costețchi Iuri a ridicat coșul tractorului în care se afla Petviashvili Suraji la o distanță de aproximativ 3-4 metri de la pământ și a mers în direcția unui copac din apropiere, purtând coșul tractorului printre crengile copacului, fapt prin care, i-a cauzat ultimului vătămări

neânsemnate a integrității corporale sub formă de excoriație a regiunii temporale pe stânga.

Acțiunile lui Costețchi Iuri au fost încadrate în baza art. 287 alin. (3) Cod penal – huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procurorul în Procuratura raionului Râșcani, Ramașcan Marian, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care, Costețchi Iuri să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin.(3) Cod penal și a-i stabili o pedeapsă în limitele prevăzute la acest articol sub formă de 3 ani închisoare, urmând ca în temeiul art. 90¹ alin. (1) Cod penal, 1 an și 6 luni să fie executate în condiții de detenție cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, după care, 1 an și 6 luni cu suspendare pentru perioada de probațiune de 3 ani.

În motivarea cererii de apelul procurorul a invocat că:

- instanța de judecată la individualizarea pedepsei penale în privința lui Costețchi Iuri, deși a reținut faptul că inculpatul nu și-a recunoscut vina de comiterea unei infracțiuni grave, nu a conștientizat că a comis o faptă social-periculoasă în urma căreia au survenit consecințe prejudiciabile, însă urmările puteau fi mult mai grave, ca personalitate se caracterizează negativ, este o persoană impulsivă, cu vecinii se află în relații ostile și intră în conflict cu ei, pe parcursul anului 2018 de nenumărate ori a fost supus răspunderii contravenționale pentru contravenții din domeniul respectării regulilor circulației rutiere, i-a aplicat acestuia o pedeapsă prea blândă, temeiuri, care fundamentează proporționalitatea între scopul reeducării infractorului, prin caracterul retributiv al pedepsei aplicate și așteptările societății față de actul de justiție realizat sub aspectul restabilirii ordinii de drept încălcate și doar pedeapsa cu închisoarea aplicată în privința inculpatului, poate atinge scopul pedepsei penale de reeducare și de prevenire a săvârșirii de către el a altor infracțiuni.

3.2 Avocatul Basisto Ghenadie în numele părții vătămate Petviashvili Suraji, prin care a solicitat casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care lui Costețchi Iuri să-i fie stabilită o pedeapsă privativă de libertate, echitabilă în raport cu cele comise, pedeapsa care își va atinge scopul și va curma pofta altora de a mai săvârși noi infracțiuni.

În motivarea apelului declarat Avocatul Basisto Ghenadie în numele părții vătămate Petviashvili Suraji a invocat faptul că:

- instanța nu a luat în calcul cele relatate de acuzator și partea vătămată, procedural nici nu era obligată, însă ținând cont de circumstanțele cauzei, de

împrejurările comiterii infracțiunii, putea să intre în esența suferințelor părții vătămate, suferințe pe care le resimte chiar și după 5 ani de la săvârșirea faptei criminale de către Costețchi Iuri;

- consideră, că sentința este prea blândă în coraport cu faptele celui inculpat și comportamentul acestuia în timpul săvârșirii faptei, cât și ulterior. Pedepsa aplicată nu-și va atinge scopul pedepsei, or Costețchi Iuri nu a conștientizat că a încălcat legea, nu a dat dovadă că ar putea să se corijeze fără a fi privat de libertate;

- prin sentința prea blîndă, partea vătămată Petviashvili Suraji este stresat și îngrijorat pentru integritatea sa personală a apropiaților săi și pentru integritatea bunurilor personale și celor pe care le are în posesie și gestiune, deoarece există pericol real precum că, Costețchi Iuri, aflându-se la libertate va intenționa și va întreprinde în privința lui Petviashvili Suraji acțiuni agresive de răzbunare, de violență, acțiuni ce pot prezenta pericol pentru sănătatea și viața părții vătămate și pe care inculpatul Costețchi Iuri, cum rezultă din materialele cauzei penale, le consideră ca o neînsemnată încălcare, astfel se constată că inculpatul nu-și apreciază acțiunile sale ca acțiuni periculoase, ilegale și infracționale.

3.3 Avocatul Paciurca Iulian cu inculpatul Costețchi Iuri, prin care au solicitat casarea sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri privind încetarea procesului penal în privința lui Costețchi Iuri, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, din motivul existenței unei hotărâri definitive pe același fapt.

În motivarea apelului au invocat, că:

- prima instanță a ajuns la concluzia precum că, chiar dacă partea vătămată Petviashvili Suraji și-a exercitat un drept arbitrar prin interzicerea lui Costețchi Iuri de a efectua lucrări de curățire a drumului, acest fapt nu constituia motiv de a întreprinde măsurile de precauție prin ridicarea coșului în care se afla partea vătămată și a se deplasa cu tractorul, astfel încadrând acțiunile lui Costețchi Iuri în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, fiindcă ultimul a săvârșit un huliganism agravat, exprimat prin încălcarea grosolană a ordinii publice, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei *cu un obiect adaptat* pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății, în mod care se deosebește prin deosebită obrăznicie;

- consideră că prima instanță eronat a apreciat probele prezentate de acuzare, și anume declarațiile părții vătămate, care a afirmat precum că în momentul incidentului din 21.11.2018 Costețchi Iuri l-a îmbrâncit și l-a numit cu cuvinte necenzurate, astfel zgârâindu-l cu o creangă groasă la umărul stâng, având nevoie de ajutor medical la picior;

- Bârsan Ion, în calitate de martor a declarat precum că, în momentul incidentului din 21.11.2018, la apropierea de tractor al pretinsei părți vătămate Petviashvili Suraji, Costețchi Iuri fiind în tractor nu i-a deschis ușa acestuia, afirmație contradictorie cu declarațiile lui Petviashvili Suraji, care a menționat precum că după apropierea spre tractor urcând spre scara acestuia a fost

îmbrâncit în umărul stâng de Costețchi Iuri, circumstanțe pe care prima instanță le-a admis în motivarea sentinței, în mod contradictoriu, fără a le da o apreciere obiectivă sub aspectul clarificării adevărului, fapt care urmează a fi interpretat în favoarea învinuitului;

- consideră că declarațiile părți vătămate și a martorului sunt în contradicție cu concluzia din Raportul de expertiză judiciară din 30.03.2019, care i-a depistat lui Petviashvili Suraji, o excoriație a regiunii temporale pe stânga, însă nicidecum nu s-a stabilit careva leziuni la picioare sau la spate, astfel precum rezultă de declarațiile acestora. Din logica circumstanțelor incriminate privind aplicarea loviturii de către Costețchi Iuri cu coșul tractorului asupra pretinsei victime, în regiunea picioarelor cu efectul căderii acestuia în coș, ultimul urma a fi afectat în partea picioarelor cu cauzarea leziunilor nemijlocit în această regiune, fapt care nu s-a dovedit prin Raportul de expertiză, ceea ce denotă că declarațiile pretinsei victime și a martorului Bârsan Ion, nu corespund adevărului;

- prima instanță eronat a ajuns la concluzia că, Costețchi Iuri se caracterizează negativ și se află în relații ostile cu vecinii. Apărarea a prezentat caracteristica nr. 243 din 24.06.2019 eliberată de Primarul com. Țambula, pe numele învinuitului, care din contra relatează comportamentul pozitiv al acestuia;

- prima instanță a recunoscut afirmația apărării privind urmărirea anterioară a lui Costețchi Iuri, de Inspectoratul de Poliție Sângerei, pentru fapta de huliganism incriminată în baza art. 354 din Codul contravențional, cu judecarea acestuia de către Judecătoria Bălți sediul Sângerei, însă a dat o apreciere eronată argumentului cu privire la necesitatea încetării cauzei, pe motiv precum că, procesul verbal întocmit în privința lui Costețchi Iuri, a fost examinat prin prisma condițiilor de formă, în baza art. 443 din Codul contravențional, nefiind analizat fondul cauzei prin prisma vinovăției sau nevinovăției;

- consideră că, probele administrate în cadrul prezentului proces judiciar nu dovedesc vinovăția clientului său în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal;

- a mai indicat că, în cadrul litigiului judiciar s-a constatat că într-adevăr între Costețchi Iuri, și pretinsa parte vătămată Petviashvili Suraji, există un conflict interpersonal, care se bazează pe modul de administrare a dreptului la proprietate și la raportul de vecinătate. Astfel, în cadrul cercetării judecătorești s-a constatat cu certitudine că, Costețchi Iuri este proprietarul bunului imobil din r. xxxxxxxxxx cu numărul cadastral xxxxxxxx, care se intersectează cu terenul aferent numărul cadastral xxxxxxxx, pretins a fi procurat de partea vătămată Suraji Petviashvili;

- potrivit probelor administrate atât de acuzare, cât și de instanța de judecată, pretinsa parte vătămată nu are un careva drept de proprietate asupra căror-va bunuri imobile în r. Sângerei, com. Țambula. Prin urmare, declarațiile pretinsei părți vătămate, îndreptate împotriva clientului său precum că, ultimul

efectua careva lucrări de amenajare a teritoriului în detrimentul proprietății sale, nu sunt bazate pe suport probatoriu și au un caracter declarativ;

- consideră că la caz care urmau a fi clarificate ansamblu de circumstanțe esențiale și anume: motivul aflării pretinsei victime la data de 21.11.2018, în fața terenului adiacent proprietății private administrate la acel moment de Costețchi Iuri; care este dreptul pe care pretinsa victimă l-a exercitat în raport cu Costețchi Iuri; cine este victima reală în cadrul conflictului; care sunt formele de acțiune cu caracter infracțional în procesul conflictului din 21.11.2018 dintre Petviashvili Suraji și Costețchi Iuri; s-a folosit victima în procesul conflictului de dreptul la legitima apărare?;

- consideră că, clientul său, în situația din 21.11.2018, se afla în mod legal, cu permisiunea Primarului com. Țambula, în regiunea terenului aferent proprietății sale, unde efectua lucrări de reamenajare a teritoriului cu propriul tractor. Aceste circumstanțe au fost dovedite prin depozițiile Primarului com. Țambula, r. Sângerei;

- pretinsa victimă, fără un careva drept legal, a intervenit în scopul împiedicării lucrului efectuat de Costețchi Iuri, sub pretextul că este proprietar al bunului aferent locului unde se efectua lucrările de amenajare a terenului. Aceste circumstanțe se dovedesc prin existența conflictului stabilit între părți prin depozițiile martorului Costețchi Ludmila, precum și prin lipsa actelor de proprietate pe numele Petviashvili Suraji. Rezultă că, Petviashvili Suraji reprezintă o persoană care și-a exercitat arbitrar un drept ce contravine cu ordinea stabilită de legislație, ce în esență conține elementele constitutive al faptei ilicite de samavolnicie;

- instanța de judecată a constatat că, Petviashvili Suraji este persoana care de fapt l-a agresat pe clientul său, și nu invers. Aceste circumstanțe au fost constatate prin vizualizarea dischetei video prezentate de acuzare, unde Petviashvili Suraji se comportă în mod violent față de clientul său, astfel întrucât este vădit că, acțiunile acestuia prezintă un pericol iminent pentru integritatea fizică și psihică a inculpatului;

- consideră că martorii audiați din partea acuzării nu au relatate careva circumstanțe care denotă acțiunile incriminate de acuzare în rechizitoriu, din contra, depozițiile martorului se contrazic cu explicațiile pretinsei părți vătămate, în ceea ce privește locul cauzării leziunilor corporale față de Petviashvili Suraji;

- instanța l-a recunoscut vinovat pe Costețchi Iuri pentru faptul precum că, ultimul l-a lovit violent pe Petviashvili Suraji, cu coșul tractorului la picioare, fapt în urma căruia ultimul a căzut. În raport cu această incriminare arată asupra faptului că, pe caz s-a prezentat Raportul de expertiză medico legală din 30.03.2019, care în rezultatul examinării integrității corporale față de Petviashvili Suraji, nu sunt constatate leziuni la picioare, fapt care denotă impertinența explicațiilor lui Petviashvili Suraji și incriminării acestei acțiuni clientului său;

- în conformitate pct. 74 din Regulamentul nr. 199 din 27.06.2003, al Ministerului Sănătății, de apreciere medico-legală a gravității vătămării corporale, vătămarea neînsemnată face parte din leziunile corporale ce nu

cauzează prejudiciu sănătății. La caz, lipsesc probe care denotă precum că, Costețchi Iuri a comis o faptă prejudiciabilă exprimată prin încălcarea grosolană a ordinii publice, prin obrăznicie deosebită, precum și acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale;

- în acțiunile lui Costețchi Iuri nu se întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii imputate, deoarece lipsește latura obiectivă. La fel, consideră că, în acțiunile lui Costețchi Iuri lipsește și latura subiectivă, deoarece potrivit doctrinei juridice, infracțiunea incriminată poate fi comisă doar cu intenție directă și trebuie să fie bazată pe un motiv, elemente ce lipsesc în rechizitoriu, și nici nu au fost constatate în procesul judiciar;

- în conformitate cu art. 22 din Codul de procedură penală, (1) Nimeni nu poate fi urmărit penal sau judecat pentru săvârșirea faptei penale cu privire la care a fost emisă o ordonanță neanulată de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire penală și/sau de clasare a cauzei, sau de refuz în pornirea urmăririi penale ori cu privire la care a fost pronunțată o hotărâre judecătorească definitivă de condamnare, de achitare sau încetare a procesului penal. (2) Hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respectivă;

- potrivit circumstanțelor cauzei, Costețchi Iuri a fost cercetat pe cauza contravențională exercitată de Judecătoria Bălți, sediul Sângerei nr.09-5r-19844-21122018/ nr. 5r-126/18, care a fost încetată, prin hotărârea din 04 februarie 2019, în baza art. 461 din Codul contravențional;

- conform art. 461 din Cod contravențional, în cazul în care pe parcursul judecării cauzei se constată unul din temeiurile prevăzute de art. 441 și 445, instanța încetează procesul contravențional;

- la momentul încetării procesului contravențional în privința lui Costețchi Iuri, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 04 februarie 2018, prevederile art. 461 din Codul contravențional, aplicate ca temei juridic la încetarea procesului contravențional de instanță, erau declarate neconstituționale prin Hotărârea nr. 32 din 29.11.2018, în partea prevederilor art. 445 din Codul contravențional, care anterior prevedea posibilitatea anulării deciziei agentului constator din motivul de procedură admis de instanță în mod eronat;

- potrivit art. 140 din Constituția Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale. Întru susținerea poziției de apărare și probarea faptului că, Judecătoria Bălți, sediul Sângerei prin încheierea judecătorească din 04 februarie 2019, s-a expus față de nevinovăția lui Costețchi Iuri, cercetat pentru aceeași faptă delictuală, care în concluzie a indicat: Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul cercetării judecătorești, la normele de drept aplicabile cazului, instanța de judecată găsește nefondate concluziile agentului constator aferent vinovăției lui Costețchi Iuri, în comiterea încălcării prevederilor art. 354 din Codul contravențional (huliganism

nu prea grav). Consideră că odată ce instanța Judecătorei Bălți, sediul Sângerei, nemijlocit același judecător l-a cercetat anterior pe Costețchi Iuri, pentru fapta de huliganism, prin prisma legislației contravenționale, care conform practicii europene pentru Drepturile Omului este indispensabilă cu legislația penală, și în final a anulat decizia de sancționare cu încetarea procesului în mod eronat din motiv procedural, contrar hotărârii Curții Constituționale invocate, însă totodată expunându-se paralel față de fondul cauzei în sensul nevinovăției clientului, justiția este limitată în dreptul de a-l urmări repetat pe ultimul pentru aceeași faptă, având obligația de a reține argumentele și concluzia invocată inițial de instanță în procesul contravențional, privind lipsa nevinovăției cu încetarea procesului penal.

4. Prin decizia Colegiului Penal al Curții de Apel Bălți, din 25 noiembrie 2020, a fost respins ca nefondat apelul procurorului în Procuratura raionului Sângerei, Ramașcan Marian, apelul avocatului Basisto Ghenadie în interesul părții vătămate Petviashvili Suraji și apelul comun al avocatului Paciurca Iulian cu inculpatul Costețchi Iuri, și menținută sentința Judecătorei Bălți, sediul Sângerei din 09.12.2019, fără modificări.

4.1 Instanța de apel a constatat că, judecând cauza penală, prima instanță a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală, respectându-se prevederile art.101 CPP, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu-din punct de vedere al coroborării lor.

În continuare a notat că, prima instanță făcând o analiză amplă a probelor cercetate, just a ajuns la concluzia privind recunoașterea ca vinovat a inculpatului Costețchi Iuri în baza art. 287 alin. (3) Cod penal și ca urmare condamnarea acestuia, corect punând la baza sentinței de condamnare probele administrate și cercetate în ședința instanței de judecată și suplimentar în instanța de apel.

A menționat instanța de apel că, vina lui Costețchi Iuri este pe deplin dovedită prin declarațiile părții vătămate Petviashvili Suraji, precum și prin declarațiile martorului Col Mihail, declarațiile martorului Bîrsan Ion, declarațiile inculpatului și prin probele scrise ale cauzei penale, cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel și anume: plângerii părții vătămate din 06.12.2018, conform căreia urmează că acesta a solicitat de a atrage la răspundere penală pe locuitorul xxxx, Costețchi Iuri, pentru faptele infracționale în privința sa (f.d.4); proces-verbal din 05.02.2019 de cercetare la fața locului în s. Ocetabriscoe, raionul Sîngerei, pe drumul de ocolire, cu planșa fotografică (f.d.57-60); ordonanța și proces-verbal din 05.02.2019 de ridicare a înregistrărilor video (f.d.61-62); ordonanța din 05.02.2019 de recunoaștere a documentelor în calitate de mijloc material de probă și de anexare la cauza penală (f.d.63); proces-verbal din 05.02.2019 de examinare a obiectului, discul DVD pe care a fost stocată înregistrarea video efectuată de către Petviashvili Suraji la data de 21.11.2018 în momentul conflictului apărut cu Costețchi Iuri (f.d.64-65); raport de expertiză

extrajudiciară nr.201810P0769 din 22.11.2018 în privința lui Petviashvili Suraji, conform concluziei s-au depistat excoriație a regiunii temporale pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent, posibil și în timpul și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare neînsemnată. (f.d.66); raport de expertiză judiciară nr. 201910D0131 din 30.03.2019 în privința lui Petviashvili Suraji, conform concluziei s-au depistat excoriație a regiunii temporale pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent, sau la lovirea de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, care se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.70-71).

Ce ține de motivul invocat de avocatul Paciurca Iulian și inculpatul Costețchi Iuri, că sunt contradicții între declarațiile părții vătămate, care a afirmat precum că în momentul incidentului din 21.11.2018 Costețchi Iuri l-a îmbrâncit și l-a numit cu cuvinte necenzurate, astfel zgârâindu-l cu o creangă groasă la umărul stâng, totodată având nevoie de ajutor medical la picior, în același timp Bârsan Ion, în calitate de martor a declarat precum că, în momentul incidentului din 21.11.2018, la apropierea de tractor a pretinsei părți vătămate Petviashvili Suraji, Costețchi Iuri fiind în tractor nu i-a deschis ușa acestuia, instanța de apel a arătat că nu poate fi reținut, or, partea vătămată a declarat că în timp ce se afla pe scara tractorului, Iuri l-a îmbrâncit în umărul stâng și l-a numit cu cuvinte necenzurate, ne indicând că a fost sau nu deschisă ușa tractorului, totodată, martorul a indicat că se afla la distanța de vre-o 350-400 m. de la locul faptei, iar când a văzut că inculpatul l-a ridicat pe Suraji cu coșul, s-a apropiat la fața locului, astfel, celelalte declarații fiind similare, totodată atât partea vătămată cât și martorul au depus declarații sub jurământ.

În contextul dat, instanța de apel nu a reținut nici argumentul că declarațiile părții vătămate și a martorului sus indicat, sunt în contradicție cu concluzia din Raportul de expertiză judiciară din 30.03.2019, care i-a depistat lui Petviashvili Suraji, o excoriație a regiunii temporale pe stânga, or, martorul în ședința instanței de fond a declarat că partea vătămată era lovită la cap, iar faptul că nu s-au stabilit careva leziuni la picioare sau la spate, nu demonstrează nevinovăția inculpatului sau declarații false din partea martorului.

Instanța de apel a apreciat critic alegația că, lipsa leziunilor corporale pe picioarele părții vătămate în urma aplicării loviturilor de către Costețchi Iuri cu coșul tractorului în regiunea picioarelor cu efectul căderii acestuia în coș, ultimul urma a fi afectat în partea picioarelor cu cauzarea leziunilor nemijlocit în această regiune, or, faptul acționării inculpatului în acest sens, pe lângă toate probele s-a confirmat și prin înregistrarea video anexată la materialele cauzei.

La fel, critic a apreciat și motivul invocat că, prima instanță eronat a ajuns la concluzia precum că, Costețchi Iuri se caracterizează negativ și se află în relații ostile cu vecinii, pe motiv că conform caracteristicii nr.243 din 24.06.2019 eliberată de Primarul com. Țambula, pe numele învinuitului, urmează că acesta are comportament pozitiv. În acest sens, instanța de apel a reținut că conform caracteristicii eliberate de Primarul comunei Țambula, urmează că inculpatul este impulsiv, cu vecinii în relații ostile, deseori intră în conflict cu sătenii (f.d.96

vol. I), o altă caracteristică la materialele cauzei neexistând, totodată conform procesului-verbal al ședințelor de judecată, urmează că demers privind anexarea caracteristicii în privința inculpatului, nu a parvenit.

A apreciat declarativ și motivul că, odată ce instanța Judecătorei Bălți, sediul Sângerei, nemijlocit același judecător l-a cercetat anterior pe Costețchi Iuri, pentru fapta de huliganism, prin prisma legislației contravenționale, care conform practicii europene pentru Drepturile Omului este indispensabilă cu legislația penală, și în final a anulat decizia de sancționare cu încetarea procesului în mod eronat din motiv procedural, contrar hotărârii Curții Constituționale invocate, însă totodată expunându-se paralel față de fondul cauzei în sensul nevinovăției clientului, deci justiția fiind limitată în dreptul de a-l urmări repetat pe ultimul pentru aceeași faptă, având obligația de a reține argumentele și concluzia invocată inițial de instanță în procesul contravențional, privind lipsa vinovăției cu încetarea procesului penal.

În acest sens, instanța de apel a arătat că, judecătorul Craveț Hristina, care a examinat și cauza penală dată, a examinat cauza contravențională în baza art.78 alin.(1) Cod contravențional în privința lui Costețchi Iuri, încetând procesul contravențional pe motivul nulității procesului-verbal contravențional, iar fapta contravențională în baza art.354 Cod contravențional a fost examinată de judecătorul Popescu Ion, care la fel a încetat procesul contravențional în privința lui Costețchi Iuri pe motivul nulității procesului-verbal contravențional.

În cazul judecat, instanța de apel a menționat că prima instanță a constatat că, inculpatul Costețchi Iuri la 21.11.2018, aproximativ la ora 11:00, aflându-se în s. Octeabriscoe, raionul Sângerei, fiind la volanul tractorului său personal, în urma unui conflict provocat de el, acționând din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, manifestând o obrăznicie deosebită, a mers cu tractorul spre Petviashvili Suraji, l-a lovit cu coșul tractorului la picioare, fapt în urma căruia, acesta a căzut în coș. În cele din urmă, continuându-și acțiunile sale huliganice, Costețchi Iuri a ridicat coșul tractorului în care se afla Petviashvili Suraji la o distanță de aproximativ 3-4 metri de la pământ și a mers în direcția unui copac din apropiere, purtând coșul tractorului printre crengile copacului, fapt prin care, i-a cauzat ultimului vătămări neânsemnate a integrității corporale sub formă de excoriație a regiunii temporale pe stânga, iar conform dosarului contravențional, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit la data de 26.11.2018, în final încetat de instanța de judecată (judecător Popescu Ion), pe motivul nulității urmează că, Costețchi Iuri la data de 21.11.2018 ora 10:00, aflându-se în adiacentul s. Octeabriscoe, a comis contravenția de huliganism nu prea grav, manifestată prin acostarea jignitoare a persoanei în loc public cu tulburarea ordinii publice și liniștei persoanelor fizice.

Circumstanțele indicate, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, iar fapta contravențională, care a fost încetată de instanță, nu este similară cu fapta de care acesta a fost pus sub învinuire, deoarece acestea

se disting prin faptul că, au fost comise în perioade diferite, prin acțiuni diferite, din care considerente nu poate fi reținut că inculpatul este învinuit pentru una și aceeași faptă.

Instanța de apel a reiterat și faptul, că infracțiunea de huliganism se deosebește de contravenția de huliganism nu prea grav prin faptul, că prima are un caracter complex, cuprinzând ca acțiune principală-încălcarea grosolană a ordinii publice, iar la caz există o deosebire substanțială între contravenția incriminată deja lui Costețchi Iuri și infracțiunea de care a fost recunoscut vinovat prin sentința contestată și anume prezența acțiunilor adiacente, exprimate prin aplicarea violenței asupra persoanei, care nici într-un caz nu este absorbită de huliganismul nu prea grav, astfel, fapta pe care a comis-o depășește gradul de pericol social al unei contravenții atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Ce ține de motivul că, în cadrul litigiului judiciar s-a constatat că într-adevăr între clientul său, Costețchi Iuri, și pretinsa parte vătămată Petviashvili Suraji, există un conflict interpersonal, care se bazează pe modul de administrare a dreptului la proprietate și la raportul de vecinătate și pretinsa parte vătămată nu are un careva drept de proprietate asupra căror-va bunuri imobile în r-nul Sângerei, com. Țambula și fără un careva drept legal, a intervenit în scopul împiedicării lucrului efectuat de Costețchi Iuri, sub pretextul că este proprietar al bunului aferent locului unde se efectua lucrările de amenajare a terenului, în opinia instanței de apel, Petviashvili Suraji este o persoană care și-a exercitat arbitrar un drept ce contravine cu ordinea stabilită de legislație, iar în esență conține elementele constitutive al faptei ilicite de samavolnicie, și nu se va expune, or, ce ține de dreptul asupra terenului, acesta nu a fost și nu este obiect de studiu în cauza dată, iar instanța de judecată examinează cauza în doar limitele învinuirii înaintate, lui Petviashvili Suraji nefiindu-i înaintată careva învinuire.

În continuare, instanța de apel a apreciat critic și motivul că vătămarea neînsemnată face parte din leziunile corporale ce nu cauzează prejudiciu sănătății și deci nu este infracțiune de huliganism, precum și argumentul că lipsesc probe care denotă precum că, Costețchi Iuri a comis o faptă prejudiciabilă exprimată prin încălcarea grosolană a ordinii publice, prin obrăznicie deosebită, precum și acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale.

În acest sens, instanța de apel a notat că, acțiunile de huliganism sunt orientate, de regulă, spre public, spre reacția publicului, implicând jignirea demnității publice și încălcarea grosolană a ordinii publice. Desconsiderarea deplină a ordinii publice o demonstrează dorința făptuitorului de a profita de un pretext neînsemnat pentru răfuiala cu victima, astfel, caracterul leziunilor neinfluențând calificarea faptei de huliganism, totodată, la comiterea infracțiunii în speță, inculpatul s-a folosit de tractor, fapt confirmat și prin înregistrarea video anexată la materialele cauzei.

Celelalte motive invocate de apărător, pe faptul că, clientul său, în situația din 21.11.2018, se afla în mod legal, cu permisiunea Primarului com. Țambula, în regiunea terenului aferent proprietății sale, unde efectua lucrări de reamenajare a teritoriului cu propriul tractor, iar pretinsa victimă, fără un careva drept legal, a intervenit în scopul împiedicării lucrului efectuat de Costețchi Iuri, sub pretextul că este proprietar al bunului aferent locului unde se efectua lucrările de amenajare a terenului, instanța de apel lea apreciat critic, or, acestea nu demonstrează nevinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate chiar și în condițiile aflării sale legitime în regiunea terenului aferent proprietății sale.

Ce ține de motivul invocat că, la momentul încetării procesului contravențional în privința lui Costețchi Iuri, prin încheierea Judecătoriei Bălți, sediul Sângerei din 04 februarie 2019, prevederile art. 461 din Codul contravențional, aplicate ca temei juridic la încetarea procesului contravențional de instanță, erau declarate neconstituționale prin Hotărârea nr. 32 din 29.11.2018, în partea prevederilor art. 445 din Codul contravențional, care anterior prevedea posibilitatea anulării deciziei agentului constatat din motivul de procedură admis de instanță în mod eronat, iar potrivit art. 140 din Constituția Republicii Moldova, legile și alte acte normative sau unele părți ale acestora devin nule, din momentul adoptării hotărârii corespunzătoare a Curții Constituționale, instanța de apel a reținut că, hotărârea din 04 februarie 2019, chiar dacă a fost pronunțată ulterior Hotărârii Curții Constituționale nr. 32 din 29.11.2018, în partea prevederilor art. 445 din Codul contravențional, totuși nu a fost contestată de Costețchi Iuri. A menționat că această hotărâre, nu a fost reținută ca probă în confirmarea vinovăției inculpatului, totodată după cum s-a menționat supra, fapta contravențională prevăzută de art.354 Cod contravențional incriminată lui Costețchi Iuri, a fost comisă până la comiterea infracțiunii. În concluzie, probele indicate supra formează un probator al vinovăției inculpatului Costețchi Iuri de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal cu indicii de calificare, huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății.

Cu referire la apelurile procurorului și a părții vătămate Petviashvili Suraji, care au contestat sentința în latura blândeții pedepsei, instanța de apel la fel lea respins, considerând astfel, că prima instanță corect a apreciat măsura acesteia, ținând cont de gradul de pericol social al faptelor săvârșite, personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea. La fel, prima instanță corect a reținut faptul că infracțiunea comisă de Costețchi Iuri face parte potrivit art. 16 Cod penal din categoria celor grave, pentru care legiuitorul a prevăzut pedeapsa închisorii pe termen de la 3 la 7 ani, făptuitorul nu a recunoscut vinovăția, este caracterizat negativ, fiind o persoană impulsivă, cu vecinii se află în relații ostile, deseori intră în conflict cu aceștia (f.d.96), la

evidența medicilor narcolog și psihiatru nu se află (f.d.92-93), anterior nu a fost judecat, totodată, potrivit cazierului contravențional rezultă că inculpatul anterior fusese supus răspunderii contravenționale pentru contravenții din domeniul circulației rutiere (f.d.95). Totodată careva circumstanțe atenuante și agravante nu au fost constatate la caz.

Instanța de apel a apreciat corectă poziția primei instanțe la stabilirea pedepsei penale inculpatului Costețchi Iuri, că nu este rațional ca ultimul să execute pedeapsa cu închisoare, prevăzută de normele legii penale considerându-se corect și legal de a dispune în limitele legii suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului Costețchi Iuri, adică aplicarea prevederilor art.90 Cod penal, dispunând neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în termenul de probă de 2 ani, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat.

În concluzie, instanța de apel a considerat că, prima instanță la stabilirea pedepsei s-a condus de principiile generale de aplicare a pedepsei, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal și art.61 Cod penal.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului prin care, invocând incidența *pct. 6), 8) și 11)* a dispozițiilor alin. (1), art. 427 Cod de procedură penală a solicitat casarea deciziei și sentinței, pronunțarea unei noi hotărâri privind încetarea procesului penal în privința lui Costețchi Iuri, învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. 3 Cod penal, din motivul existenței unei hotărâri definitive pe același-fapt.

5.1 În susținerea recursului, avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului pe lângă temeiurile de fapt și de drept indicate în cererea sa de apel (f.d.203-209), invocă:

- concluzia instanței de apel este eronată, deoarece la judecarea cauzei contravenționale instanța nu a constatat în fond circumstanțele cauzei, însă a constatat timpul 21.11.2018, ora 11:00 pe procedură învinuirea incriminată în actul de acuzare, adică în procesul verbal contravențional expediat de organul de drept pentru judecarea cauzei împreună cu alte elemente probatorii;

- instanțele inferioare au constatat că timpul comiterii faptei a avut loc la aceeași dată, în același loc, la aproximativ ora 11:00, în aceleași circumstanțe expuse pe cauza contravențională;

- instanța de apel a stabilit neobiectiv circumstanțele cauzelor menționând precum că timpul comiterii faptei este diferit, ori, ambele cauze au fost pornite în baza plângerii pretinsei victime, avînd spre administrare aceleași probe, într-o perioadă de timp neîntreruptă;

- instanța de apel, a încălcat dreptul la un proces echitabil, consacrat de art. 6 CEDO, în sensul neadministrării probelor ce confirmă că fapta incriminată pe diferite cauze, în aceleași circumstanțe a fost întreruptă. În consecință instanța a încălcat art. 4, protocolul 7, art. 17 din CEDO, dreptul de a nu fi urmărit penal de

două ori pentru aceeași faptă și interzicerea abuzului de drept;

- decizia instanței de apel nu este motivată suficient în raport cu argumentele apelantului/recurentului, care sunt esențiale și au capacitatea de a schimba soluția instanței de fond în sensul achitării lui Costețchi Iurie.

6. Referință asupra recursului declarat, nu a fost depusă.

7. Judecând recursul ordinar în raport cu materialele dosarului și motivele invocate, Colegiul Penal lărgit consideră că recursul urmează a fi admis, cu dispunerea rejudecării cauzei din următoarele considerente:

Conform prevederilor art.435 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs este în drept să admită recursul declarat, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material. Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art.414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: *dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art.101 Cod de procedură penală.*

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.*

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Studiind criticile aduse de recurent în raport cu decizia instanței de apel, Colegiul Penal lărgit constată următoarele: recurentul invocă în recursul său temeiurile prevăzute de pct. 6), 8), 11) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, potrivit cărora: *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărâre de condamnare pentru o altă faptă decât cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blânde;*

persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale.

Analizând decizia atacată și materialele cauzei, Colegiul Penal lărgit constată că, instanța de apel a menținut hotărârea primei instanțe privind vinovăția inculpatului Costețchi Iuri de săvârșirea infracțiunii imputate, examinând superficial cauza, deoarece nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul declarat de avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului referitor la dezacordul acestuia cu aprecierea instanței ce ține de *timpul comiterii faptei contravenționale și a faptei infracționale*, delimitându-le neargumentat ca fiind comise în diferite perioade de timp. Or, potrivit materialelor dosarului penal, ambele cauze au fost pornite în baza plângerii pretinsei victime, având spre administrare aceleași probe asupra acțiunilor inculpatului, comise într-o perioadă de timp neîntreruptă.

În acest sens, instanța de apel a stabilit că, ... *instanța de fond a constatat că, inculpatul Costețchi Iurie la 21.11.2018, aproximativ la ora 11:00, aflându-se în s. Octeabriscoe, raionul Sângerei, fiind la volanul tractorului său personal, în urma unui conflict provocat de el, acționând din intenții huliganice, încalcând grosolan ordinea publică, exprimând o vădită lipsă de respect față de societate, care s-a manifestat prin încălcarea normelor de drept și morale de comportare în societate, manifestând o obraznicie deosebită, a mers cu tractorul spre Petviashvili Suraji, l-a lovit cu coșul tractorului la picioare, fapt în urma căruia, acesta a căzut în coș. În cele din urmă, continuându-și acțiunile sale huliganice, Costețchi Iuri a ridicat coșul tractorului în care se afla Petviashvili Suraji la o distanță de aproximativ 3-4 metri de la pământ și a mers în direcția unui copac din apropiere, purtând coșul tractorului printre crengile copacului, fapt prin care, i-a cauzat ultimului vătămări neânsemnate a integrității corporale sub formă de excoriație a regiunii temporale pe stânga, iar conform dosarului contravențional, din conținutul procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit la data de 26.11.2018, în final încetat de instanța de judecată (judecător Popescu Ion), pe motivul nulității urmează că Costețchi Iurie la data de 21.11.2018 ora 10:00, aflându-se în adiacentul s. Octeabriscoe, a comis contravenția de huliganism nu prea grav, manifestată prin acostarea jignitoare a persoanei în loc public cu tulburarea ordinii publice și liniștei persoanelor fizice. Astfel, circumstanțele indicate, confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate, iar fapta contravențională, care a fost încetată de instanță, nu este similară cu fapta de care acesta a fost pus sub învinuire, deoarece acestea se disting prin faptul că, au fost comise în perioade diferite, prin acțiuni diferite, din care considerente nu poate fi reținut că inculpatul este învinuit pentru una și aceeași faptă".*

La fel a fost lăsată fără motivare și alegația apărătorului în opinia căruia, lipsesc probe care denotă precum că, Costețchi Iuri a comis o faptă prejudiciabilă exprimată prin încălcarea grosolană a ordinii publice, prin obraznicie deosebită, precum și acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale, precum și poziția apărătorului referitoare la încălcarea principiului **non bis in idem**, susținând că *fapta de huliganism incriminată lui Costețchi Iuri pe caz, a fost deja odată încadrată în baza art. 354 din Codul contravențional, și examinată or procesul*

contravențional pornit în privința lui Costețchi Iuri în baza art. 354 din Codul contravențional și în baza aceleași plângeri a victimei a fost încetat prin hotărârea judecătoreiei Bălți, sediul Sîngerei, din 04 februarie 2019.

În contextul dat, Colegiul Penal lărgit atrage atenția că prevederile art. 409 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează expres că instanța de apel judecă apelul numai cu privire la persoana care l-a declarat și la persoana la care se referă declarația de apel și numai în raport cu calitatea pe care apelantul o are în proces, iar alin. (2) al normei date indică expres că, în limitele prevederilor arătate în alin.(1), instanța de apel este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de apelant, să examineze aspectele de fapt și de drept ale cauzei, însă fără a înrăutăți situația apelantului.

Constatând incidența la caz a temeiurilor descrise mai sus, Colegiul Penal lărgit, observă și faptul că, instanța de apel nu a motivat suficient soluția adoptată, nu a elucidat faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei date, nu a dat răspuns la toate argumentele și cerințele invocate în apelul declarat. Or, aceste cerințe au fost reproduse și în recursul declarat de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului, ne fiind pe deplin abordate și soluționate în cadrul judecării apelului.

Astfel, instanța de apel nu a înlăturat dubiile referitoare la vinovăție create prin insuficiența probatoriului, lipsa faptei prejudiciabile, lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii imputate și anume lipsa laturii obiective precum și prin dubla incriminare, care au fost semnalate de avocatul inculpatului, însă desconsiderate de către instanța de apel prin expunerea că, *"...fapta contravențională, care a fost încetată de instanță, nu este similară cu fapta de care acesta a fost pus sub învinuire, deoarece acestea se disting prin faptul că, au fost comise în perioade diferite, prin acțiuni diferite, din care considerente nu poate fi reținut că inculpatul este învinuit pentru una și aceeași faptă"*.

În contextul expus, se reține că, instanța de apel nu a luat în considerare jurisprudența CtEDO, conform căreia, procedura cu sancționarea contravențională echivalează cu procedura penală, (cauza Ziliberberg vs Moldova). Art.4 al Protocolului nr.7 CEDO interzice urmărirea penală sau judecarea unei persoane pentru o a doua „infracțiune” în măsura în care aceasta are la origine fapte identice sau fapte care sunt în mod substanțial aceleași. Într-o astfel de situație, urmează de apreciat faptele care constituie un ansamblu de circumstanțe concrete, care implică același inculpat, și care sunt indisolubil legale între ele în timp și în spațiu, a căror existență trebuie să fie demonstrată, în scopul de a se putea iniția urmărirea penală ori spre a se ajunge la o condamnare a autorului acestora (cauza Zolotuhin vs Rusia).

Astfel, Colegiul Penal lărgit consideră oportun a fi menționată și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 10.02.2009 în cauza Zolotuhin c. Rusiei (reclamantul fiind condamnat mai întâi, în mod administrativ, apoi pentru aceeași faptă, a fost tras la răspundere penală conform normei Codului penal) Marea Cameră, făcând analiza jurisprudenței sale în materia aplicării principiului *non bis in idem*, inclusiv a hotărârilor sus citate, a decis să adopte o

interpretare a acestui principiu, care se întemeiază în mod strict numai pe identitatea de fapte materiale, fără a reține în calitate de criteriu pertinent calificarea juridică diferită a aceluiași fapt.

Colegiul Penal lărgit consideră necesar de a accentua că infracțiunea de huliganism prevăzută la art.287 Cod penal, trebuie delimitată de alte fapte nepenale, în particular de contravenția prevăzută la art.354 Cod contravențional, or, huliganismul incriminat de norma penală, în afară de prezența acțiunii principale – *încălcarea grosolană a ordinii publice, presupune și prezența unei acțiuni adiacente – acțiune exprimată, alternativ, prin: aplicarea violenței asupra persoanelor, amenințarea cu aplicarea violenței asupra persoanelor opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice.* În cazul în care făptuitorul recurge la una din cele patru modalități normative cu caracter alternativ, fapta pe care o comite depășește gradul de pericol social al unei contravenții, atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.

Prin urmare, Colegiul reține că, deși instanța de apel în motivarea deciziei sale privind condamnarea inculpatului Costețchi Iuri în baza art. 287 alin. (3) Cod penal, face trimitere la *raportul de expertiză extrajudiciară nr.201810P0769 din 22.11.2018 în privința lui Petviashvili Suraji, conform concluziei s-au depistat excoriație a regiunii temporale pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent, posibil și în timpul și circumstanțele indicate, care se califică ca vătămare neînsemnată. (f.d.66) și raportul de expertiză judiciară nr. 201910D0131 din 30.03.2019 în privința lui Petviashvili Suraji, conform concluziei s-au depistat excoriație a regiunii temporale pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică cu obiect contondent, sau la lovirea de acesta posibil în timpul și circumstanțele indicate în ordonanță, care se califică ca vătămare neînsemnată (f.d.70-71),* în continuare aceasta califică acțiunile huliganice ale inculpatului prin faptul că „*infracțiunea de huliganism se deosebește de contravenția de huliganism nu prea grav prin faptul, că prima are un caracter complex, cuprinzând ca acțiune principală - încălcarea grosolană a ordinii publice, iar la caz există o deosebire substanțială între contravenția incriminată deja lui Costețchi Iurie și infracțiunea de care a fost recunoscut vinovat prin sentința contestată și anume prezența acțiunilor adiacente, exprimate prin aplicarea violenței asupra persoanei, care nici într-un caz nu este absorbită de huliganismul nu prea grav, astfel, fapta pe care a comis-o depășește gradul de pericol social al unei contravenții atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni.*”

Astfel, nu este clară poziția instanței din care considerente a ajuns la concluzia că fapta pe care a comis-o inculpatul Costețchi Iuri depășește gradul de pericol social al unei contravenții atingând gradul de pericol social al unei infracțiuni, or acesta nu a motivat prin ce s-a constatat prezența acțiunilor adiacente, exprimate prin aplicarea violenței asupra victimei, or conform concluziilor rapoartelor de expertiză enunțate, la victima Petviashvili Suraji, s-a constata prezența vătămarilor neînsemnate.

În continuare, Colegiul reține că, statuările instanței de apel expuse în decizie, precum că „ *Urmează a fi apreciat critic și motivul că vătămarea neînsemnată face parte din leziunile corporale ce nu cauzează prejudiciu sănătății și deci nu este*

infracțiune de huliganism, precum și argumentul că lipsesc probe care denotă precum că, Costețchi Iuri a comis o faptă prejudiciabilă exprimată prin încălcarea grosolană a ordinii publice, prin obraznicie deosebită, precum și acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale”, demonstrează că judecând apelul, instanța de apel nu a respectat întocmai prevederile art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, nu a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, lăsând fără apreciere dezacordul apărării referitor la incriminarea contrară normei art. 287 alin. (3) Cod penal „cu aplicarea unui obiect adaptat”

La acest capitol Colegiul notează, conform prevederilor art. 287 Cod penal în vigoare la data săvârșirii infracțiunii, la alineatul (1) este descrisă infracțiunea „Huliganismul” - adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanelor sau de amenințarea cu aplicarea unei asemenea violențe, de opunerea de rezistență violentă reprezentanților autorităților sau altor persoane care curmă actele huliganice, precum și acțiunile care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-un cinism sau obraznicie deosebită, iar la alineatul (3) „Huliganismul agravat” - adică acțiunile prevăzute la alin. (1) sau (2), dacă au fost săvârșite cu aplicarea sau cu încercarea aplicării armei sau a altor obiecte pentru vătămarea integrității corporale sau sănătății.

În speță se constată că, inculpatul Costețchi Iuri a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal – *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, precum și acțiuni care, prin conținutul lor, se deosebesc printr-o obraznicie deosebită, acțiuni comise cu aplicarea unui obiect adaptat pentru vătămarea integrității corporale și a sănătății*, raportat la prevederile art. 287 alin. (3) Cod penal, constatăm că un asemenea element ca: „cu aplicarea unui obiect adaptat”, nu se dispoziția art.287 alin(3) Cod penal.

Prin urmare, rejudecând cauza instanța de apel nu a supus analizei și nu a pătruns în esența argumentelor avansate de către apărare în cererea de apel, preluând integral concluzia primei instanțe referitor la vinovăția lui Costețchi Iuri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal.

Astfel, instanța de recurs analizând decizia atacată constată că fiind întemeiate argumentele aduse în recurs cu referire la faptul, că instanța de apel a trecut superficial peste argumentele apelului apărării și nu a sesizat că hotărârea primei instanțe cu privire la vinovăția lui Costețchi Iuri în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal, nu conține motive clare pe care se întemeiază soluția, limitându-se doar la formulări de ordin general cu referire la faptul că probatoriul administrat dovedește pe deplin vinovăția inculpatului.

Pe această linie de considerente instanța de recurs notează, că în conformitate cu prevederile art. 113 Cod penal, (1) Se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. (2) Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la

toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Totodată, conform art. 385 Cod de procedură penală, (1) La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) *dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea*; 4) *dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni*; 5) *dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită*.

Astfel, atât sentința instanței de fond cât și decizia instanței de apel prezintă deficiențe la capitolul constatării faptei prejudiciabile, întemeierii și motivării soluțiilor adoptate, obligație ce rezultă din prevederile art.6 § 1 din Convenția Europeană. Instanța de apel urma în mod precis și explicit, prin argumente relevante și suficiente, să dea un răspuns detaliat la fiecare motiv invocat de către apelanți, să rezolve problemele de fapt și de drept apărute la judecarea apelurilor, prin întocmirea corectă a hotărârii adoptate, care trebuie să cuprindă analiza probelor pe care instanța și-a bazat concluziile.

În corespundere cu art.100 alin.(4) Cod de procedură penală, instanța de apel nu a supus verificării probele administrate în cauza penală, lipsind o verificare multi-aspectuală, completă și obiectivă.

Verificarea probelor constă în analiza separată a tuturor probelor administrate, prin prisma coroborării. În conformitate cu art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, aspecte nerealizate la judecarea apelurilor.

Prin urmare, Colegiul Penal lărgit conchide că, în speță, se confirmă temeiul de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, în sensul că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Întrucât erorile depistate sunt susceptibile de a fi corectate doar de către instanța de apel, Colegiul conchide asupra necesității admiterii recursurilor declarate, casării totale a hotărârii atacate și dispunerii rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel.

7. La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesuale penale asupra tuturor motivelor invocate în apel, să verifice și să aprecieze minuțios probele administrate și examinate în instanță în strictă conformitate cu cerințele legii, să dea apreciere convenită fiecărei probe examinate și a tuturor în ansamblu, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate inculpatului și să argumenteze clar concluziile sale în decizia adoptată, ținând cont de motivele casării deciziei atacate, de practica unitară în acest domeniu, de practica relevantă a CtEDO, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art.417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Paciurca Iulian în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 25 noiembrie 2020, în cauza penală în privința lui *Costețchi Iuri xxxxxx*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **02 decembrie 2021**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Diaconu Iurie

Catan Liliana

Guzun Ion